

Aan wie hebben wij de curatele te danken?

Door Karel Frielink

Er wordt de laatste dagen veel geschreven en gesproken over het feit dat Curaçao onder curatele staat. In dit geval betekent curatele zoiets als: niet je eigen (geld kostende) beslissingen mogen nemen zonder toestemming van iemand die toezicht houdt. Hoe heeft het zover kunnen komen?

In de aanloop naar de ophefing van de Nederlandse Antillen is uitvoerig gesproken en onderhandeld over een schuldsanering. Er bestond destijds een schuld van enkele miljarden. Nederland was uiteindelijk bereid een bedrag van enkele miljarden ter beschikking te stellen, zodat Curaçao en Sint Maarten op 10-10-10 een financieel goede beginpositie zouden hebben. In het kader van de schuldsanering zijn door Curaçao met Nederland afspraken gemaakt over de overheidsfinanciën van Curaçao en het toezicht daarop. Die afspraken zijn vastgelegd in de Rijkswet financieel toezicht. Die Rijkswet heeft als doel om de gezonde startpositie te handhaven en financiële problemen zoals uit het verleden te voorkomen. Het doel was dus om te voorkomen dat Curaçao (wederom) met torenhoge schulden zou komen te zitten. Het gaat dus om begrotingsdiscipline: de regering moet ervoor zorgen dat er een gezonde verhouding bestaat tussen inkomsten en uitgaven. Dat is dus niet gelukt en het College financieel toezicht (Cft) heeft daar een uitvoerige analyse van gemaakt. De conclusies zijn schokkend. Hier volgen er een paar:

1. De eerste twee jaren van het nieuwe land Curaçao zijn afgesloten met omvangrijke tekorten;
2. Vanwege voortdurende vertragingen in het doorvoeren van maatregelen in de gezondheidszorg, het dividendbeleid en het personeelsbeleid, dreigen de tekorten uit 2010 en 2011 ook in 2012 op te treden. Gezien het gebrek aan voortgang moet er ernstig rekening mee gehouden worden dat invoering van de verschillende maatregelen in 2012 niet mogelijk is;
3. Het tekort van Curaçao over 2010 is pas eind 2011 bekend geworden. Het tekort 2011 werd in februari 2012 nog geraamd op 9,5 miljoen gulden, terwijl in mei 2012 werd uitgegaan van 140 miljoen;
4. Gedurende het jaar 2012 heeft de regering van Curaçao stelselmatig ontkend dat er tekorten dreigden en ook anderszins nooit aangegeven dat er maatregelen noodzakelijk zijn. De minister van Financiën

Karel Frielink

van Curaçao heeft blijkbaar geen adequaat overzicht op de uitgaven- en ontvangstenontwikkeling om tussentijds te kunnen bijsturen om de begroting binnen de normen van de Rijkswet

financieel toezicht te houden;

5. De regering van Curaçao geeft aan de zorgen van het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten ten aanzien van (het in uitvoering nemen van) verschillende maatregelen te delen (met name ten aanzien van de hervorming van het ziektekostenstelsel), maar deelt de visie niet dat de uitvoering van afgesproken maatregelen in twijfel mag worden getrokken. Met andere woorden: de regering van Curaçao heeft het volledig uit de hand laten lopen. De schulden zijn veel te hoog opgelopen. De regering van Curaçao is de gemaakte afspraken niet nagekomen en heeft bovendien stelselmatig ontkend dat er tekorten dreigden. Daarbij komt nog eens dat de minister van Financiën van Curaçao geen adequaat overzicht heeft van de uitgaven en inkomsten. Dat is de reden dat de Koninkrijksregering een 'aanwijzing' moest geven. Die aanwijzing houdt kort gezegd in: regering van Curaçao, houd je aan de gemaakte afspraken.

De gouverneur van Curaçao heeft op 25 juli 2012 (woensdag) een brief aan de regering van Curaçao gestuurd. Daarin schrijft hij, samengevat, dat hij geen (concept)landsverordeningen en besluiten van de rege-

ring zal goedkeuren of tekenen die in strijd zijn met de Rijkswet financieel toezicht en de in dat kader gegeven aanwijzing. In die zin staat de regering van Curaçao onder curatele: voor het doen van bepaalde uitgaven, of het aangaan van bepaalde transacties (bijvoorbeeld het aannemen van personeel) moet zij eerst goedkeuring van de gouverneur hebben. De gouverneur treedt als het ware op als een curator. Hij toetst de plannen eerst aan wat in de aanwijzing is vastgelegd. Op deze manier wordt getracht de overheidsfinanciën weer (enigszins) op orde te krijgen. Dat het zover heeft moeten komen is pijnlijk. Het op eigen benen willen staan houdt immers ook in dat op een verantwoorde manier met geld wordt omgegaan. We moeten ook zelf willen streven naar gezonde overheidsfinanciën. Dat de regering van Curaçao daartoe niet in staat is gebleken heeft geleid tot een flinke deuk in onze reputatie. Er moet dan ook niet met een beschuldigen de vinger naar anderen worden gewezen (Nederland, Cft). Het is onze regering die de gemaakte afspraken niet is nagekomen. En wie zijn afspraken niet nakomt, moet daarvan zelf de gevolgen dragen.

Karel Frielink is managing partner van Spigt Dutch Caribbean op Curaçao. De advocaat plaatste bovenstaande opiniebijdrage gisteren op zijn blog www.curacao-law.com. Daarop geeft Frielink periodiek - op persoonlijke titel - zijn soms ongezoeten mening. Daarbij moeten met name intolerante politici het ontgelden. Maar ook anderen komen aan bod.

AD 27 juli 2012